

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kehtestas 12. märtsi 2020. a korraldusega nr 76 Eestis eriolukorra. Eriolukorra lahendamiseks kehtestasid Vabariigi Valitsus ja eriolukorra juht eriolukorra meetmed, mille eesmärk oli tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 epideemilist levikut. Vabariigi Valitsuse kehtestatud eriolukord lõppes 17. mail 2020. a.

Eriolukorra lõppedes kehtestas Vabariigi Valitsus liikumisvabaduse ning avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise piirangud, mille eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Riigikantselei ametnikud.

2. Korralduse sisu

Käesoleva Vabariigi Valitsuse korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ (edaspidi *korraldus nr 282*).

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 5 punkti 3 ja lõiget 8.

Korraldusega nähakse ette inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks kehtestatud meetmete ja piirangute erandid.

Piirangute eesmärk on vähendada isikutevahelisi kontakte ning vältida suuremate hulkade inimeste koosviibimist ja seeläbi viiruse levimist. Kuna koroonaviiruse SARS-CoV-2 levik on võrreldes teiste maakondadega kõige suurem Ida-Viru maakonnas, on seal ette nähtud ulatuslikumad liikumisvabaduse piirangud kui Eestis tervikuna.

16. detsembri 2020. a seisuga on Eesti COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 viimase 14 päeva nakatumisnäitaja 100 000 elaniku kohta 470,668. Viimase ööpäevaga lisandus 5903 testi tulemust, nendest 590 ehk 10% olid positiivsed. Haiglaravil on 324 patsienti, juhitalval hingamisel on 16 patsienti. Ööpäeva jooksul lisandus kolm surmajuhtumit. Kokku on Eestis koroonaviiruse tagajärjel surnud 160 inimest.

Viiruse levik on kõige laialdasem Ida-Viru maakonnas. Ida-Viru maakonna viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta on 1053,93 mis on pea kaks korda suurem nakkuse leviku ulatuse poolest järgmise Harju maakonna omast, mis on 558,82. Terviseameti Ida regioonis on viimasel 14 päeval (2.–16.12.2020) registreeritud kokku 1415 COVID-19 juhtumit.

Piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See tähendab, et viirust on

võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu. Viirus levib kiiremini siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

Korraldusega nr 282 on alates 12. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a (kaasa avatud) Ida-Viru maakonnas võrreldes Eesti teiste piirkondadega ette nähtud ulatuslikumad liikumisvabaduse piirangud, lähtudes Ida-Viru maakonna nakkusnäitajast ning teadlaste hinnangust.

Alates 12. detsembrist kuni 3. jaanuarini (kaasa arvatud) on Ida-Virumaal suletud kõik meelelahutusasutused ja peatatud vaba aja tegevused, samuti avalikud üritused, kinod, teatrid, kontserdikohad, muuseumid ja näituseasutused, toitlustuskohad, spordiklubid ja muud spordiobjektid, ujulad, spaad ja majutusteenused. Samuti on ette nähtud erandid, millised isikud nendes kohtades viibivad tohivad.

Korralduse punktiga 1 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 punkti 20⁹ alapunkti 1 kolmas lause ja täiendatakse isikute ringi, kelle suhtes ei kohaldata majutusteenuse osutamise kohas viibimise piirangut.

Kehtiva korralduse kohaselt ei kohaldata majutusteenuse osutamise kohas viibimise piirangut teenuse osutamise koha omaniku või tema esindaja, töötajate, hädaabitööde tegemisega seotud isikute ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalike isikute suhtes. Lisaks eelnevale ei kohaldata piirangut isikule, kes kasutab majutusteenust, kuna ta osutab Ida-Viru piirkonnas tervishoiuteenust või muid hädaolukorra lahendamiseks vajalikke teenuseid. Nimetatud isikuteks on näiteks õed, arstid, hooldustöötajad jne. Sätte eesmärk on võimaldada Ida-Viru maakonnas majutada Eesti teistest piirkondadest Ida-Viru tervishoiukriisi lahendama tulnud tervishoiutöötajatel ja teistel tervishoiu hädaolukorda lahendama tulnud isikutel. Viimati nimetatud isikutele tehakse erand, sest nad on saabunud Ida-Viru maakonda mujalt Eestist selleks, et aidata lahendada käesolevat hädaolukorda, ja vajavad majutust. Samuti ei kehti piirang majutuskohas viibivate COVID-19 positiivsete isikute kohta ning viimaste lähikontaktsetele karantiini läbimiseks, tagamaks isikutele, kes ei saa või ei soovi karantiini läbida oma kodus või viibimiskohas, võimalus karantiin läbida muus kohas. Samuti ei kehti piirang isikute kohta, kes viibivad majutusasutuses kohaliku omavalitsuse või riigiasutuse poolt majutatuna kohaliku omavalitsuse või riigiasutuse teenuse saamiseks. Lisaks ei kehti piirang haridusasutuse õpilaskodus.

Muudatusega lisatakse majutusteenuse osutamise kohas viibimise piirangu erandite hulka isikud, kes viibivad Ida-Viru maakonnas riigiasutuse, kohaliku omavalitsuse või ettevõtjaga sõlmitud lepingust tulenevate kohustuste täitmise tõttu.

Ettevõtja on võlaõigusseaduse tähenduses isik, kes teeb tehingu, mis seondub iseseisva majandus- või kutsetegevuse läbiviimisega (võlaõigusseaduse § 1 lg 6). Ettevõtja mõistega on hõlmatud nii füüsilised isikud, kes pakuvad oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus, kui ka äriseadustikus sätestatud äriühingud ja muus juriidilises vormis tegutsevad isikud (nt mittetulundusühing, sihtasutus). Eelnõuga ei nähta ette, millisel tegevusalal ettevõtja tegutsema peab, ega piirata ettevõtjate ringi nende liigi sätestamise kaudu. Seega võib muudatuste jõustumisel oma lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks vajalikke isikuid Ida-Viru maakonna majutusettevõttes majutada nii ehitusettevõtte kui ka talupidaja.

Erand on vajalik, kuna inimesed, kes täidavad Ida-Viru maakonnas lepingulisi kohustusi, kuid kes ei ela seal, vajavad ka piirangute kehtimise ajal majutusteenust. Kümne Ida-Viru maakonna suurema majutusasutuse näitel majutus n-ö tööturiste ainuüksi nendes majutusasutuses 12. detsembri 2020. a seisuga 110 inimest.

Korraldusse lisatava erisuse rakendamise korraldavad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koos Terviseametiga.

Korralduse punktiga 2 nähakse ette korralduse jõustumine 18. detsembril 2020. a, kuna erandi kiire rakendamine on Ida-Viru maakonnas lepingulisi kohustusi täitvatele isikutele vajalik.

Korralduse punktis 3 nähakse ette korralduse avaldamine Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Taimar Peterkop
Riigisekretär

17. detsember 2020. a